

France Bevk:

Kaplan Martin Čedermac

Zgodba govori o dogodku, ki se je zapisal v knjigo. Nekega dne sta v kraj Vrsnik, prišla orožnika. Zahtevala sta, da pri maši župnik(Čedermac) govori v italijanščini. Ko je to izv(e)del so bili vsi začudeni, saj niso nič razumeli. Nekateri so celo jokali. Nastala je velika debata na to temo, vendar jih je Čedermac pomiril in jim povedal da je pri maši moral govoriti po italijansko. A se je še vedno bal kaj bodo rekli ljudje.

Martin je bil povabljen na kosilo v Rupo , kjer je bilo žegnanje. Takrat mu je hudo zbolela mati, a ga vseeno prepričala, da gre. Tam so bili kaplani: Potokar, Don Jeremija, Mornardini, Španjut (on je podpisal, da bo mašo vodil v italijanskem jeziku), Orehovec in Skubin. Tam so se pogovarjali o Čedermacovi pridigi, nato o Španjutu in nazadnje še o Skubinu, ki ga nobeden ni preveč maral. zazvonilo je sveto marijo in po molitvi so vsi lepo odpekotali domov. Doma je Martin zasačil njegovo sestro Katino z Žefom . Vse se mu je zdelo čudno in tako sta odšla spat. Ker ga je nekaj močno težilo, je to napisal župniku Severju. Bil je petek, ko sta prišla poročnik in pridigar. Hotela sta da Čedermac podpiše, da bo maševal v italijanščini vendar je kljuboval in zato sta ga peljala v Čedad. Upiral se je a brez uspeha. Odšel je domov kjer je srečal Vanca Rakarja, ki mu je povedal da so pobirali vse slovenske molitvenike in katekizme. Doma ga je zaskrbljena čakala Katina. Hotela je oditi a jo je Martin zadržal.

Med branjem knjige je Čedermaca zmotil hrup. pridvela je ženska in mu povedala da se zunaj obeta pretep. V situaciji sta se znašla Vranc in Brtič. A je po vsej sreči pretep ustavil Martin. Čedermac je Vancu zaupal da je Klinjon odvaduh. Klinjonu je tudi strogo zapovedal srečanja z Katino. Po maši je k Martinu prihitel Nanic , ki mu je povedal da njegova mati umira. Umrta je v jutru. Martin je zbolel, a je kmalu ozdravel. Otroci so ga že nestrpno čakali za nauk. Jedli so grozdje in se pogovarjali da morajo spoštovati svoj jezik.

Med iskanjem Skubina je Martin srečal Siciljanca in se z njim odpeljal domov. Ta mu je povedal da ga iščejo. Doma je nekaj zropotalo, bil je Brtič. Dejal mu je naj hitro pobegne saj že hodijo ponj.

Zbežal je do škofa v Videm a mu ni mogel pomagati. Zato je odkorakal do doma. V Vrsniku so ga čakali možje . vse jim j povedal, doma pa bil osoren do sestre in ker ni mogel zaspati je šel molit.

Martin se je izpoved AL SEVERJU o njegovi skrbah in nato prespal pri njem. Proti večeru se je vrnil domov. Katina mu je pripravila večerjo in pela. Zatem je pel tudi on z njo. V nedeljo pri maši je govoril svojo pridigo slovensko, vsi so peli in molil v slovenščini. Med mašo mu je postalo slebo in misli je, da ne bo dokončal maše, da bo prej umrl. Bil je resno bolan in tisti čas je že zapadel prvi sneg. Spomnil se je molitvenikov, ki jih je nesel v cerkev. Nato jih je šel iskat. Med potjo je videl Vanca , ki je zelo hitro tekal in rdečega od krvi Klinjona. Pritekel je domov, da bi povedal kaj se je zgodilo. Čedermac je mislil, da bo kmalu umrl, vendar zdravnik mu je zagotovil, da bo pomladi ozdravel.

Čedermac je že skoraj ozdravel, saj se je že bližala pomlad. Čez nekaj časa sta na obisk prišla nov kaplan in Potokar. Povedala sta mu, naj opusti svojo službo, saj lahko pride do zapletov. Čedermac se je stežka odrekel svojim pridigam, vendar se je upokojil. Nato sta šla s njegovo sestro Katino živeti k bratu in nečaku v Krnico.

MOJE MNENJE O KNJIGI:

Mislim, da knjiga ni za bralce, ki imajo radi lahko berljive, pozitivne in razumljive knjige. Knjiga ima kar nekaj strani zato že na prvi pogled (skozi moje oči, ki ne berejo preveč rade) zgleda dolgovezno. Moram priznat, da sem upal da bo kakšna slikica več v knjigi. Knjigo naj berejo tisti, ki jih zanima zgodovina. Mislim pa, da bi jo moral prebrati vsak zaveden Slovenec, da resnično izkusi, kaj se je dogajalo v času ko so »pomembnejši« zanikovali Slovenijo in slovenščino.